

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГІРНИЧО-ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРИВОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

УХВАЛЕНО

Рішення Педагогічної ради ВСП «ГЕМФК КНУ»
20.05.2025р., протокол № 5

Уведено в дію наказом директора
01.09.2025р. № 142-осн

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПОРЯДОК ЇХ
ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ГІРНИЧО-ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРИВОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

(нова редакція)

1. Загальні положення	3
2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами освіти вибіркових навчальних дисциплін	4
3. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін	6
4. Процедура перезарахування кредитів	7
5. Прикінцеві положення	7

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Гірничо-електромеханічний фаховий коледж Криворізького національного університету» (далі - Положення) розроблено з метою реалізації процедури формування переліку, обрання та подальшого вивчення дисциплін вибіркової частини навчального плану.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», (п. 17 ч. I ст. 54) та Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Гірничо-електромеханічний фаховий коледж Криворізького національного університету» (далі - Коледж).

1.3. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу, що гарантує здобувачу освіти Коледжу побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1.4. Вибіркові навчальні дисципліни - це дисципліни, які вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних компетентностей здобувачів освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

1.5. Положення забезпечує реалізацію права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін у межах передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

1.6. Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибірових навчальних дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (переглядаються) Каталог вибірових навчальних дисциплін Коледжу (далі - Каталог) приклад каталогу наведено в Додатку 2.

1.7. Каталог - це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, що розміщений на офіційному вебсайті Коледжу.

1.8. Каталог формують завідувачі відділеннями, голови циклових

комісій, враховуючи вибірккову складову навчального плану, до початку навчального року. Голови відповідних циклових комісій забезпечують підготовку викладачами відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в Каталог. Завідувачі відділеннями забезпечують розміщення каталогу на офіційному вебсайті Коледжу.

1.9. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти передбачає вибір освітніх компонентів з Каталогу вибіркових дисциплін на відповідний навчальний семестр або рік у межах передбаченого обсягу ЄКТС. Здобувач освіти має можливість обирати дисципліни, загальний обсяг яких не перевищує визначену частину освітньо-професійної програми (наприклад, 12 кредитів ЄКТС за умови, що кожна дисципліна містить не менше 3 кредитів ЄКТС). При цьому перелік дисциплін для вибору не містить конкретних назв, але включає інформацію про обсяг кредитів та форми підсумкового контролю. Загальний обсяг навчального навантаження здобувача освіти не змінюється внаслідок здійснення вибору.

1.10. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньої програми за певною спеціальністю.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами освіти вибіркових навчальних дисциплін

2.1. Голови циклових комісій у лютому місяці поточного навчального року подають на розгляд до методичної ради Коледжу каталоги навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів освіти.

2.2. Для формування контингенту здобувачів освіти для вивчення вибіркових навчальних дисциплін на наступний навчальний рік викладачі циклових комісій протягом квітня ознайомлюють здобувачів освіти з переліком вибіркових навчальних дисциплін, викладання яких вони забезпечують, надають повну інформацію про вибірккову навчальну дисципліну.

2.3. Після ознайомлення з презентаційними матеріалами викладачів та

каталогом вибірових навчальних дисциплін здобувачі освіти до 30 квітня поточного навчального року подають завідувачу відділення заяви про обрані ними навчальні дисципліни (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

2.4. Мінімальна чисельність здобувачів освіти у групі з вивчення вибірових навчальних дисциплін повинна складати не менше 15 осіб.

2.5. На підставі поданих заяв завідувачі відділення формують до 15 травня поточного навчального року подання на розподіл академічних груп за обраними навчальними дисциплінами, а директор Коледжу видає відповідний наказ про закріплення здобувачів освіти за вибіровими дисциплінами.

2.6. Заяви здобувачів освіти щодо вибірових дисциплін, зберігаються у завідувачів відділення впродовж усього терміну навчання.

2.7. Копія наказу про вивчення вибірових дисциплін надається заступнику директора з навчальної роботи для врахування у розрахунку навчального навантаження викладачів на наступний навчальний рік та в розкладі занять.

2.8. Розклад занять формується з урахуванням необхідності забезпечення права здобувачів освіти на вивчення освітніх компонентів за вибором. Вибіркові освітні компоненти є невід'ємною частиною освітнього процесу, спрямованою на поглиблення професійних знань або набуття додаткових спеціальних компетентностей у межах освітньо-професійної програми. Їх обсяг (у годинах та кредитах ЄКТС) враховується в загальній кількості кредитів, необхідних для здобуття ступеня освіти.

2.9. Якщо здобувач освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до завідувача відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним вибірових навчальних дисциплін.

2.10. Завідувач відділення подає подання щодо внесення змін до наказу про закріплення здобувачів освіти за вибіровими дисциплінами та вносить зміни до складу академічних груп з їх вивчення.

2.11. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, що вибрані більшістю здобувачів освіти.

2.12. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю здобувачів освіти для вивчення відповідної вибіркової дисципліни, то завідувач відділення доводить до відома здобувачів освіти перелік дисциплін, які не будуть вивчатись.

2.13. Після цього здобувач освіти протягом тижня повинен обрати інші дисципліни, з яких сформувалася (чи сформується) кількісно достатня група здобувачів освіти.

2.14. Здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої вибіркової навчальної дисципліни. Самочинна відмова тягне за собою академічну заборгованість. Внесення у індивідуальний навчальний план вибірових навчальних дисциплін без погодження завідувача відділення не має юридичної сили. Вивчені таким чином вибірові навчальні дисципліни не зараховуються.

2.15. З об'єктивних причин здобувач освіти може внести зміни до заявленої ним варіативної складової індивідуального навчального плану на наступний навчальний рік, подавши завідувачу відділення відповідну заяву. Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що здобувач освіти не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Якщо вивчення вибіркової навчальної дисципліни розраховано на декілька семестрів, то змінювати індивідуальний навчальний план в частині, що стосується вибіркової дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

3. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

3.1. Викладання вибірових дисциплін здійснюють викладачі циклової комісії Коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

3.2. Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її навчальна програма. Навчальні дисципліни спрямовані на поглиблення й вдосконалення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених

стандартом фахової передвищої освіти та освітньо-професійною програмою.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, переведення здобувача освіти перезарахування кредитів вибірових навчальних дисциплін здійснюється завідувачем відділення за поданням голови відповідної циклової комісії.

4.2. Перезарахування кредитів здійснюється за рахунок фактично вивчених навчальних дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення про вибірові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Гірничо-електромеханічний фаховий коледж Криворізького національного університету» розміщене на вебсайті закладу освіти.

5.2. Положення ухвалюється Педагогічною радою, затверджується та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

5.3. У випадку внесення змін або доповнень до державних нормативно-правових документів, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і замість них вносяться необхідні зміни, за процедурою яка зазначена у п.5.2.

Заступник директора з НР

Сергій АНТОНЕНКО

Завідувачу _____ відділенням
здобувача(ки) освіти _____
назва ОПП _____
курс, група _____
форма навчання денна (заочна)

Заява

Прошу внести до індивідуального навчального плану на 20____/20____
навчальний рік такі вибіркові дисципліни:

з циклу освітніх компонентів освітньо-професійної програми що формують
спеціальні компетентності

_____ семестр _____

_____ семестр _____

Ознайомлений(а) з умовами вибору та зобов'язуюсь відвідувати обрані
дисципліни відповідно до індивідуального навчального плану.

(дата)

(підпис)

**Вибіркові компоненти,
рекомендовані гарантом освітньо-професійної програми**

№ з/п	Рекомендовані вибіркові компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Іноземна мова	3	залік
2	Політологія	3	залік
3	Гендерна рівність	3	залік
4	Історія Криворіжжя	3	залік
5	Психологія ділових відносин	3	залік
6	Основи патентознавства	3	залік
7	Конфліктологія у професійній діяльності	3	залік
8	Основи права	3	залік
9	Правознавство	3	залік
10	Фізика (вибрані розділи)	3	залік
11	Організація комп'ютерних мереж	3	залік
12	Основи використання React	3	залік
13	Програмні засоби мережеских технологій	3	залік
14	Архітектура комп'ютерів	4	екзамен
15	Використання платформи .NET у веб-розробці	4	екзамен
16	Низькорівневе програмування	4	екзамен
17	Мікропроцесорні засоби і системи	5	екзамен

18	Засоби і системи інформаційних технологій	5	екзамен
19	Мова програмування JAVA (поглиблений рівень)	5	екзамен
20	Нереляційні бази даних	5	екзамен
21	Програмування мобільних пристроїв	5	екзамен
22	Програмування мобільних пристроїв (КР)	1	диф. залік
23	Розробка додатків для операційної системи Android	5	екзамен
24	Розробка додатків для операційної системи Android (КР)	1	диф. залік
25	Основи програмування Arduino	3	залік
26	Кросплатформенна розробка для мобільних пристроїв	3	залік

27	Системний аналіз в проектуванні складних інформаційних систем	4	екзамен
28	Дослідження операцій в системах підтримки прийняття рішень	4	екзамен
29	Комп'ютерна графіка та 3D моделювання	4	залік
30	Програмування комп'ютерних ігор та 3D-симуляцій	4	залік
31	Економіка програмного забезпечення	3,5	залік
32	Менеджмент проєктів програмного забезпечення	3,5	залік
33	Інтернет речей	3,5	екзамен
34	Геоінформаційні системи	3,5	екзамен
35	Кібербезпека інформаційних систем	3,5	екзамен
36	Системне програмування	3	екзамен
37	Програмування в UNIX-системах	3	екзамен